

Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ κοιμήσει τοῦ Ὁσίου Θεοχάρους
(† 23.3.1828, Μεγάλη Παρασκευή)

Οἱ Ὅσιοι Αὐτάδελφοι Θεοχάρης καὶ Ἀπόστολος, οἱ ἐν Ἄρτη*

Στίχοι

*Ἀδελφὰ Θεόχαρες σὺν Ἀποστόλῳ
Ἐν γῆ ἐν πόλῳ τε φρονεῖτε σωφρόνως.*

*Θεόχαρες τέρφθητι χαρὰν τὴν θεῖαν
Σὺν Ἀποστόλῳ ἐν πόλῳ σελασφόρῳ
Θεοχάρους τε Ἀποστόλοιο ἀθλοσύνην αἰίδω.*

ΟΥΤΟΙ οἱ θεοφόροι καὶ μακαριστοὶ αὐτάδελφοι, ἤκμασαν περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, ἕως τὸ μέσον περίπου τοῦ δεκάτου ἐνάτου.

Ἐγεννήθησαν ἐν Ἄρτη, ἐκ πατρὸς Ἱερέως, φέροντος τὸν τίτλον τοῦ Σακελλαρίου, Γεωργίου Ντούϊα, καλουμένου, μητρὸς δὲ Φωτεινῆς, ἔχοντες καὶ ἕτερον ἀδελφὸν Κωνσταντῖνον ὀνόματι.

Ὁ πατὴρ αὐτῶν, ἐφημερεύων ἐν τῷ Ναῶ τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἀνέτρεφε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου, διδάσκων αὐτὰ τὸν θεῖον φόβον καὶ τὸ θέλημα τοῦ Σωτῆρος τὸ ἀγαθὸν καὶ τέλειον, κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝΤΕΣ ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ δύο οὗτοι ἱεροὶ ἀυτάδελφοι, ἠγάπησαν τὴν κατὰ Χριστὸν ἀγαμίαν, τὸν ἀγνὸν καὶ παρθενικὸν βίον ποθοῦντες, διὸ καὶ ἀφιερῶθησαν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸν Θεὸν ἐν μιᾷ ψυχῇ καὶ ἐν ἐνὶ φρονήματι, τὴν ἐνάρετον καὶ θεοφιλῆ πολιτείαν ἐκ νεότητος ἀσπασάμενοι.

Ἐγκλεισθέντες σχεδὸν εἰς τὴν μικρὰν καὶ πενιχρὰν αὐτῶν οἰκίαν, ὡς ἄλλαι δύο μέλισσαι ἐν νοητῷ συμβλίῳ εἰργάζοντο μελιτουργοῦντες ἡσύχως καὶ ἀθορύβως τὸ γλυκύτατον τῆς ἀρετῆς μέλι, ἀγρυπνοῦντες καὶ προσευχόμενοι· νηστεύοντες δέ, μετελάμβανον τροφῆς δις ἢ τρις τῆς ἐβδομάδος καὶ ἐλάμβανον ἐν καιρῷ νυκτὸς τὸ ἀναγκαιοῦν ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Ἐξήρχοντο τῆς οἰκίας αὐτῶν ὡσάκις ἤθελον ἐκκλησιασθῆ, ἐκκλησιάζοντο δέ, ἐν τινι κατηρειπωμένῃ ἤδη Ἐκκλησίᾳ τῆς Θεοτόκου, «Κασσιόπης» ὀνομαζομένης, κειμένη ἐν τῇ συνοικίᾳ «Ἑβραϊκᾶ», ἔνθα καὶ ἐγνωρίσθησαν μὲ τὸν ἀοίδιμον Νικόλαον Σκουφᾶν, πρωτεργάτην τῆς «Φιλικῆς Ἐταιρείας»· μάλιστα δὲ ὁ Ὅσιος Θεοχάρης ἐχρημάτισε καὶ διδάσκαλος τοῦ Νικολάου Σκουφᾶ, παραδίδων εἰς αὐτὸν μαθήματα ἐντὸς τοῦ ἐν λόγῳ Ἐκκλησιδρίου τῆς Κασσιόπης.

ΟΥΤΩ σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, πολιτευόμενοι καὶ ἐν ὀσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ τὸν Θεὸν θεραπεύοντες, διὰ τῶν θείων δὲ ἐντολῶν καὶ θεουργῶν ἀρετῶν ἑαυτοὺς καθαίροντες, ἐγένοντο σκευὴ πολύτιμα, δεκτικὰ τῆς ἁγιαστικῆς τοῦ ζωοποιῦ Πνεύματος χάριτος καὶ δωρεᾶς, ὡς γνήσιοι καὶ δόκιμοι ἐργάται τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου.

Διελθόντες δὲ ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἀσκήσει καὶ θεοφιλεῖ καὶ ὀσίᾳ ζωῇ τριακονταετῆ βίον, ἔφθασαν εἰς τὸ πεποθημένον αὐτοῖς τέλος, ὑπερβάντες τὸ ἐβδομηκοστὸν ἤδη ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

Καὶ προειδὼς ὁ Ὅσιος Θεοχάρης τὴν ἑαυτοῦ κοίμησιν, προσεκάλεσε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀπόστολον· καὶ πρῶτον μὲν, διετάξατο ἵνα ἄχρι τέλους οὗτος ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν θεῖαν ζωὴν, ἣν ἀμφότεροι ἤρξαντο καὶ ἐπολιτεύθησαν· δεῦτερον δέ, μετὰ θάνατον, μὴ ἐνταφιασθῶσιν ὁμοῦ, παραγγείλας μετὰ φρικτῶν ἐπιτιμίων, ἵνα μὴ γίνῃ ἀνακομιδὴ αὐτοῦ ποτέ· καὶ οὕτω παρέδωκεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος, ὃν ἐκ νεότητος ἠγάπησε τῇ 23ῃ Μαρτίου, τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ τοῦ ἔτους 1828.

Τὴν κηδεῖαν αὐτοῦ ἐτίμησεν ὁ τότε ἀρχιερατεύων, ὁ ἀπὸ Παραμυθίας Μητροπολίτης Ἄρτης, ἀοίδιμος Νεόφυτος, ἐνταφιάσας τὸ

σκῆνος αὐτοῦ, μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης πομπῆς καὶ κατανύξεως, ἐν τῷ Ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, ὅστις τυγχάνει Μετόχιον τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὑορει τοῦ Ἁθω Μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου, ὑποκάτω τῆς πετρίνης κλίμακος, ἔναντι τῆς κυρίως πύλης τοῦ ἐν λόγῳ Ναοῦ.

Καθ' ἣν ὥραν ἐψάλετο ἡ Νεκρώσιμος Ἀκολουθία εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Ὁσίου Θεοχάρους, ἦναψε μόνος καὶ αὐτομάτως ὁ μικρὸς τοῦ Ναοῦ πολυέλαιος, πρὸς ἔκπληξιν πάντων, δοξάζοντος οὕτω τοῦ Θεοῦ τὸν ὅσιον καὶ μακαριστὸν αὐτοῦ θεράποντα Θεοχάρην.

Ὁ ἐνάρετος Ἱεράρχης Μητροπολίτης Νεόφυτος ἐξεφώνησε καὶ ἐπιτάφιον λόγον, ἀπλοῦν μὲν, ἀλλὰ λίαν τιμητικόν, παρακαλέσας τὸν Θεόν, ἵνα καὶ αὐτὸς ἀξιωθῆ νὰ ἀποθάνῃ ἐν τοιαύτῃ ἡμέρᾳ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Παρασκευῆς, ὅπερ καὶ ἐγένετο κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1829, μεταστὰς τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ.

Τὰ τίμια ὀστᾶ τοῦ ἐν λόγῳ εὐσεβοῦς Ἱεράρχου Νεοφύτου φυλάσσονται ἤδη κάτωθι τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας Ἁρτης.

Τὸ ἔτος 1866, ὁ τότε ἡγουμενεύων ἐν τῷ εἰρημένῳ Μονυδρίῳ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων Ἱερομόναχος Κορνήλιος, ἀποσταλεὶς παρὰ τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου, μετετόπισε τὴν λιθίνην κλίμακα ἐκ τῆς πρώτης αὐτῆς θέσεως· ποιήσας δὲ ἀνασκαφὴν, εὔρεν ἐν τῷ θεμελίῳ ταύτης, κεκαλυμμένην διὰ πλακός, τὴν χαριτόβρυτον τοῦ Ὁσίου κάραν, πνέουσαν ἄρρητον εὐωδίαν· ἀλλ' ἐκάλυπεν αὐτὴν αὐθωρεὶ διὰ τῆς πλακός, οὕτω τηρουμένης μέχρι σήμερον.

Ο ΔΕ ΟΣΙΟΣ καὶ θεοφόρος Ἀπόστολος, μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ Ἱεροῦ αὐτοῦ αὐταδέλφου, διελθὼν τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὡς καὶ πρότερον, ἐν πάσῃ ἐγκρατεία καὶ ἀρετῇ, καὶ προειδῶς καὶ οὗτος τὴν ὥραν τῆς πρὸς Θεὸν ἐκδημίας αὐτοῦ, διέταξε τὸν μικρότερον ἀδελφὸν αὐτοῦ Κωνσταντῖνον, ἔγγαμον ὄντα, ἵνα μὴ ποιήσῃ πρὸς αὐτὸν ἐκφορὰν μετὰ πομπῆς, ἀλλὰ νὰ ἐνταφιασθῆ λιτῶς ἐν τῷ νεκροταφίῳ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Ἐκοιμήθη δὲ ὁ θεῖος Ἀπόστολος ἐν ἔτει 1846, ἥτοι 18 ἔτη μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ Ὁσίου Θεοχάρους.

Τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς μεταστάσεως τοῦ Ὁσίου Ἀποστόλου, συγγενῆς τις τῆς οἰκογενείας Ντούϊα, Μαρία καλουμένη, σύζυγος Γεωργίου Μπισάρη, ἀπελθοῦσα μετ' ἄλλων γυναικῶν, ἵνα καλλωπίσῃ τὸν τάφον τοῦ Ὁσίου, εὐρέθη πρὸ ἐκπληκτικοῦ θεάματος· ἄνθος πρωτοφανὲς θαυμάσιον, ἐκφυὲν ἐν μέσῳ τοῦ τάφου, ἐξέπεμπε ἄρρη-

τον εὐωδῖαν. Τοῦτο δὲ ἐσήμαινε τὴν καθαρότητα καὶ τὴν εὐωδῖαν τῆς ζωῆς τοῦ Ὁσίου, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀγιαστικὴν χάριν, ἣν παρὰ Θεοῦ ἔλαβε.

ΤΟΙΟΥΤΟΤΡΟΠΩΣ πολιτευθέντες οἱ μακαριστοὶ αὐτάδελφοι Θεο-
χάρης καὶ Ἀπόστολος καὶ δοξάσαντες τὸν Θεὸν διὰ τῆς ἐναρέτου
καὶ καθαρᾶς αὐτῶν ζωῆς, κατ' ἄξιαν παρ' Αὐτοῦ ἐδοξάσθησαν καὶ
ἴσοι τῶν πάλαι Ἀγίων ἀνεδείχθησαν, μεθ' ὧν καὶ συναγάλλονται ἐν
οὐρανόις σκηνώμασιν, ἔνθα ἦχος καθαρὸς ἐορταζόντων, ἐν τῷ
ἀφθάρτῳ νυμφῶνι τῆς χαρᾶς τοῦ Κυρίου, οὗ καὶ ἡμεῖς ἀξιωθεῖμεν
ταῖς πρὸς Θεὸν πρεσβείαις καὶ ἰκεσίαις αὐτῶν. Ἀμήν.

**Ἡ κοινὴ μνήμη
τῶν Ὁσίων Αὐταδέλφων Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου
τιμᾶται τοπικῶς κατ' ἔτος
τὴν Τετάρτην τῆς Διακαινησίμου**

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῶν κλεινῶν αὐταδέλφων τὴν дуάδα τιμήσωμεν, τὸν
θεοειδῆ Θεοχάρην καὶ τὸν σύμπνουν Ἀπόστολον· ὁσίαν
γὰρ ἀνύσαντες ζωὴν, Ἀγίων ἠριθμήθησαν χοροῖς, καὶ πρε-
σβεύουσιν ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκβοώντων πάν-
τοτε· δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς, δόξα τῷ ἀγίασαντι,
δόξα τῷ δοξασθέντι δι' ὑμῶν, ἐσχάτοις ἔτεσιν.

Κοντάκιον. Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τῶν αὐταδέλφων τὴν ὁσίαν дуάδα, ἀνευφημήσωμεν
ἐν ὕμνοις ἐνθέοις, σὺν Θεοχάρει τὸν κλεινὸν Ἀπό-
στολον· οὗτοι γὰρ βιώσαντες, τῶν Ἀγίων τὸν βίον, Ἅγιοι
ἐδείχθησαν, καὶ Χριστοῦ κληρονόμοι· οἷς καὶ βοῶντες εἴπω-
μεν πιστοί· χαίρετε Ἄρτης, βλαστοὶ εὐθαλέστατοι.

(*) *Συναξάριον*, Ἐρὰ Ἀκολουθία τῶν Ὁσίων Αὐταδέλφων Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου
τῶν ἐξ Ἄρτης, σελ. 152-155, Ἄρτα ἄ.ἔ. Ἐπιμελ. ἡμέτ.